

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1591

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 maart 2016

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele Raad Buitenlandse Zaken Handel (RBZ) van 2 februari 2016 in Amsterdam.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

Verslag informele Raad Buitenlandse Zaken Handel van 2 februari 2016

Op 2 februari 2016 organiseerde het Nederlandse Voorzitterschap de informele Raad voor Buitenlandse Zaken over handel (RBZ Handel) in Amsterdam. Op de agenda stonden de bespreking van de post-Nairobi agenda van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), de onderhandelingen over het EU-VS handelsakkoord (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*, TTIP), en de discussie over de mogelijke toekenning van de markteconomiestatus aan China. Voorafgaand aan de informele RBZ Handel vond er een gezamenlijke lunch plaats met de Europese Ministers en Europees Commissaris voor ontwikkelingssamenwerking. Een verslag van de lunchbespreking heeft uw Kamer ontvangen in het verslag van de informele RBZ Ontwikkelingssamenwerking (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1585).

Post-Nairobi agenda van de Wereldhandelsorganisatie

Tijdens de Raad keek de Commissie terug op de resultaten van de tiende Ministeriële Conferentie, die plaatsvond in Nairobi van 15 tot en met 19 december 2015. De Commissie toonde zich verheugd dat de WTO wederom heeft laten zien tot concrete resultaten te kunnen komen. De Commissie verwelkomde in het bijzonder de bindende afspraken die zijn gemaakt over de afschaffing van exportsubsidies in de landbouwsector. Ook ging de Commissie in op het agenderen van nieuwe onderwerpen en hervorming van de onderhandelingsstructuur.

Verder informeerde de Commissie de Raad over de laatste ontwikkelingen binnen een drietal plurilaterale onderhandelingen. Deze onderhandelingen bieden de mogelijkheid om afspraken te maken op thema's waar vooralsnog weinig voortgang binnen de WTO wordt bereikt, waarna deze afspraken als basis kunnen dienen voor multilaterale afspraken. Een goed voorbeeld hiervan is uitbreiding van het informatietechnologie-akkoord (ITA-II), dat 53 WTO-leden inclusief de EU-lidstaten overeenkwamen en marge van de Ministeriële Conferentie in Nairobi. Het sluiten van dit akkoord na meer dan drie jaar onderhandelen is een belangrijke ontwikkeling. Het is bovendien het eerste tariefverlagende akkoord in de WTO sinds haar oprichting. Ondanks dat het niet gelukt is om het milieugoederenakkoord (*Environmental Goods Agreement*, EGA) in Nairobi af te ronden, zet de EU ook hier in op een ambitieus resultaat. De onderhandelingen voor het dienstenakkoord (*Trade in Services Agreement*, TiSA) zijn in volle gang. In dezelfde week van deze RBZ Handel vond de zestiende onderhandelingsronde voor TiSA plaats.

Het Voorzitterschap concludeerde dat de EU haar ambitieuze inzet binnen de WTO moet voortzetten. Plurilaterale onderhandelingen kunnen gebruikt worden om het multilaterale systeem te versterken. De WTO kan leren van de ervaringen van andere grote multilaterale onderhandelingen, zoals voor het klimaatakkoord in Parijs (COP21) en de *Sustainable Development Goals*.

EU-VS handelsakkoord (TTIP)

De Europese Commissie informeerde de Raad over de stand van zaken van de onderhandelingen. De EU en de VS hebben afgesproken de onderhandelingen te versnellen met drie onderhandelingsrondes voor deze zomer, waarvan de eerste inmiddels in de week van 22 februari heeft plaatsgevonden. Eveneens is afgesproken om meer tussentijdse ontmoetingen te organiseren over specifieke onderwerpen. De ambitie is om voor de zomer voortgang te boeken op alle onderhandelingsgebieden. De

onderhandelingen over tariefverlagingen zijn al ver gevorderd, maar op andere terreinen, zoals openbare aanbestedingen, zijn nog stappen nodig.

Veel lidstaten spraken steun uit voor de ambitie van Commissaris Malmström en lieten weten geen TTIP light te accepteren. De afronding van het *Trans-Pacific Partnership* werd in de Raad ook genoemd als een extra reden om TTIP tijdig af te ronden. Verder gingen de lidstaten in op hun eigen prioriteiten in de onderhandelingen. Verschillende lidstaten spraken zich uit over het belang van markttoegang voor maritieme diensten in de VS. Een aantal lidstaten benadrukten de noodzaak om afspraken over energie te maken. Ten slotte benoemden een aantal lidstaten het hoofdstuk over duurzame ontwikkeling als prioriteit.

Europees Commissaris Malmström gaf in reactie op de inbreng van de lidstaten onder meer aan dat het sustainability impact assessment van TTIP dit voorjaar verschijnt. Verder benoemde zij dat de eerste formele bespreking over het EU-voorstel voor een herziene vorm van investeringsbescherming in de onderhandelingsronde van eind februari zou plaatsvinden. In deze ronde hebben beide partijen uitgebreid hun tekstvoorstellen toegelicht en is er gekeken naar gebieden waar convergentie mogelijk is.¹ Tot slot stelde Commissaris Malmström vast dat er veel wensen aan de EU-zijde zijn voor dit akkoord en dat de EU op een bepaald moment moet kijken of het akkoord aan de ambities van de EU voldoet.

Markteconomiestatus China

Als derde agendapunt sprak de Raad over de mogelijke toekenning van markteconomiestatus aan China. Commissaris Malmström zette ter introductie uiteen dat zij drie opties voor de EU ziet: het niet verlenen van markteconomiestatus aan China, het wel verlenen van markteconomiestatus en het verlenen van markteconomiestatus met mitigerende maatregelen. De verschillende opties hebben een juridische component (de vraag of de EU volgens de WTO verplicht is de markteconomiestatus te verlenen of niet) en een economische component (gevolgen voor de Europese economie). Daarnaast zijn er mogelijk bredere consequenties als markteconomiestatus niet wordt verleend, bijvoorbeeld op het politieke vlak en ten aanzien van de onderhandelingen tussen de EU en China over een bilateraal investeringsakkoord. De Commissie werkt nu aan een grondiger impactanalyse en is inmiddels een consultatie gestart met alle belanghebbenden.²

Nadat bijna alle lidstaten commentaar hadden gegeven op de opties en het proces sloot de Commissaris af met het tijdsplan. De consultaties beginnen op korte termijn en de impact assessment komt beschikbaar in het voorjaar. In juli zal markteconomiestatus weer op de agenda staan van het college van Commissarissen.

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/february/tradoc_154325.pdf.

² http://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consul_id=191.